

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestys Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workers' Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinat Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00

Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR,

Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75. Six months \$1.00

In Canada
One year \$2.00. Six months \$1.15

Toimitus:

HELMI MATTSON,

Box 99, Astoria, Oregon.

Naisen merkitys luokkataistelussa

Siihen aikaan kun naisten äänioikeustaistelu oli kuumimmillaan, kun siihen yritti osa sosialisteistakin sekaantua, pitäen sitä yhtenä luokkataistelukykyksensä, niin silloin sattui joskus että sai kuulla kunniansa, jos osoitti leväperäisyyttä tai kylmäkokoisuutta naisten äänioikeudelle. Ei talhout aina riittänyt puolustukseksi se, että selvitti naiselle kuuluvan äänioikeuden yhtä luonnollisesti kuin miehellekin, mutta että sillä ei tule olemaan yhtäläisyyttä oloihin muuta vaikutusta, kun että äänestäjä lisääntyy. Ja kuitenkin sitä mukaa, kun naiset ovat saavuttaneet äänioikeuden, niin on edellä esitetty väite toteutunut. Nainen ei ole sen ylevämpi, hauteellisempi tai luokkatietoisempi kuin mieheä. Porvariston nainen äänestää porvariston mukana ja köyhälistön nainen äänestää samalla lailla kuin köyhälistön mies, joko luokkatietoisesti tai luokkatiedottomasti. Joten äänimäärä ei äänestäjien luku pysyy samassa suhteessa luokkataisteluun nähden kuin ennenkin ja tämän perusteella äänioikeuden myöntäminen naisille ei ollut mitään luokkatietoisuutta. Se olisi sitä ollut, jos äänestyksessä oli äänioikeuden myöntäminen vain yläluokan naisille. Jos meidän, sosialistien, ei siis kannattanut luostua erikokoisesti naisen äänioikeuteen sifattamiseen, niin löytyy toinen naisla koskova seikka, johonka ei ainoastaan kannata vaan johon tulee innostua, ja se on: naisen luokkatietoisuuteen saattaminen. Me miehet olemme hiukan taipuvaisia arvioimaan naisen merkitystä luokkataistelussa. Niin aies (se on porvarillisuuden jireitä) ja naiset arvioivat omaa merkitystään vielä sitäkin alemmaksi. Sentähden ei herätä mitään hämmäystä nähdä verrattain vähän edustettuna luokkaliikkeessä. Tosin on naisia koko joukko osastojemme jäseninä, mutta vähän on niitä, jotka osastoinnissa kulkevat miesten rinnalla, vaikka ei siinä suinkaan ruumiin voimat pitäisi olla mitään teijää. Kuinka harvoin näkee naisen esim. puheenjohtajana tai pöytäkirjuriina, kuinka vähän naiset kiittyvät puheenvuoroihin kun syntyy jostain asiasta väittely ja kuinka vähän he ovat edustettuna meidän yleisissä edustajakokouksissa. Naisten toiminta ihan kun itseään painuu osastojen alaosaan, kuten ompeluseuroihin, näytelmä- ja lauluseuroihin. Tämä ei ole oikein terveellistä naisten kehitykselle, ja jos ei siinä saada mitään muutosta aikaan, niin naiset tulevat aina olemaan jälkijoukkoa työväenliikkeessä. Niin, mitäkös se haittaa vaikka vähän järempänä tulevatkin kunhan vain tulevat? Siinä se onkin asia, joka pitäisi selvittää meille tärkeimmäksi luokkakysymykseksi, kun naisten yleinen äänioikeus. Sentähden katsokaamme hiukan mitä merkitystä työläisnaisten kehittämisellä

miesten veroisiksi on luokkataistelussa.

Luokkatiedoton nainen, jos hän on äiti ja puoliso, voi syyttää miestänsä siitä köyhyydestä, puutteesta ja kurjuudesta, jota kapitalistinen järjestelmä panee työläisen kärsittäväksi. Hän voi, vetoamalla miehen velvollisuuden tuntuun perhettään kohtaan, painostaa häntä tyytyväisyyteen ja alistuvaisuuteen siinä missä pitäisi olla tyytymätön ja taistella! Hän voi kasvattaa luokkatiedottomia lapsia, joista vanhemmiksi tultuaan osa joutuu kapitalistien apulaisiksi ja toinen osa vasta vaivoja ja kustannuksia kysyvän agitatorikasvatukseen kautta saadaan sosialistien riveihin. Jos hän on nuori yksinäinen palkkatyöläisnainen, niin hän voi ryhtyä "skääpiksi", missä pitäisi tehdä lakko, hän voi ylläpitää liikennettä, missä sitä pitäisi pysäyttää, hän voi aseellisen taistelun syyttyä ryhtyä kapitalistien puolelle tekemään mitä siellä vain vaaditaan, vieläpä aseenkantajaksikin. Lyhyesti sanottuna: Naisista voidaan, vähän harjoitettuna, käyttää melkein jokapaikkaan mihiin miestäkin käytetään. Sentähden me voimme huoletta väittää, että vaikka kaikki työläisluokan miehet olisivat luokkatietoisia ja valmiita vallankumoukseen, mutta jos kaikki työläisluokan naiset olisivat luokkatiedottomia ja kapitalismin kannattajia, niin vallankumouksesta ei tulisi mitään. Toiselta puolen, luokkatietoinen nainen, jos hän on puoliso ja äiti, niin tietää hän mistä perheen puute ja kurjuus johtuu. Hän tietää yhtä hyvin kun mieskin, missä täytyy taistella ja missä taipua, hän on miehensä tuki eikä taakka. Hänen lapsensa ovat täysin luokkatietoisia hei maailmalle lähtiessä, niitä ei taivuteta kapitalistien kätyreiksi hyvällä eikä pahalla, niistä muodostuu köyhälistön valistusjoukko. Jos hän on palkkatyöläisnainen, niin kulkee hän sielläkin miestoverittensa rinnalla. Hän on yhtä luotettava, yhtä kestävä yhtä toimelias kun mieskin. Lyhyesti sanottuna: Naisessa on kapitalistisen järjestelmän aikana ilmennyt sama yhteiskunnallinen voima kuin miehesäkin. Ja tämän pitäisi kaikkien sosialistien, jotka taisteluvaimia kokevat ja järjestävät, ottaa tarkasti huomioon. Jos ei me sitä tee, niin sen tekevät kapitalistit.

J. Wester,

Suomesta

TYÖLÄISNAISTEN EDUSTAJAT

kokoontuivat jouluk. sos-dem. Naisliiton X:een edustajakokoukseen. Sos-dem. Naisliitto onnistuttiin sääntämään kansalaissodan jälkeen sosialistipetturien rämetyksestä rehelleille luokkataisteluille. Sosialidemokraattisen puolueen Suomen köyhälistön monivuotinen luokkataistelupunkantajan joutueassa kansalaissodan jälkeen osuuskasuppaberrojen johdettavaksi, jotka saattoivat puolueen siihen surkuteltavassa asemaan, missä mainittu puolue nyt on. Sama tuho uskasi myös sos-dem. Naisliittoon. Naisliitonkin johtoon tunkeutui pikkuporvarillisia "naisasianajajia" ja muita "työväenystävää". Olipa liiton sihteerinkin toimi yhtenä aikaa sosialidemokraattien käsissä.

Työläisnaisten päättävällä esiintymisellä säilyttiin liitto kumminkin enemmältä rämetykseltä; liiton johdon enemmistön kun muodostivat proletariaanit. Suurelta osaltaan heidän ansionsa onkin, ettei naisliiton salakuljetettu sos-dem. puolueen valkoisiin suojiin.

Kun sosialistipetturit vihdoinkin havaitsivat, että heidän vaikutusvaltansa sos-dem. Naisliitossa supistunut päivä päivältä kuin pyy maailmanloppuun edellä, niin heidän pikkuporvarilliset "naisasianajajansa" alkoivat herrojojensa mestarien käskystä ja ohjauksen alaisina tunnetun hajotus-työnsä. He perustivat oman valkoisen naisliittonsa ja alkoivat makein sanoja ja imartelevin elein houkuttella köyhälistönaisia järjestönsä jäse-

niksi. Mutta huolimatta kiivaasta agitatorista, jota he käyttivät mitä häikäilemättömminkin, ja siitä voimakkaasta avusta, jota sos-dem puolueen taholta on heidän puuhilleen annettu, eivät he ole kyenneet merkittävämpää hajoitusta aikaansaamaan. S. sos-dem. Naisliitto seisoo edelleenkin kunnialla paikalla johdattamassa Suomen köyhälistönaisia koko työväenluokan yhteiseen taisteluun kapitalismin murskaamiseksi ja työväen diktatuurin perustamiseksi.

Ottaen huomioon ne käytännölliset kokemukset, jotka v. 1918 tapaukset meille antoivat, ja lisäksi ne kokemukset, mitä muiden maiden, etupäässä Neuvosto-Venäjän kokemukset ovat osoittaneet, on sos-dem. Naisliiton johto edustajakokousta valmistellessaan ryhtynyt järjestömuotojensa erinäisiin uudistustoimenpiteisiin. Nämä järjestömuutouduksukset merkitsevät pääasialla sitä että naisten järjestäytyminen ja heidän osalleen laakeava koko työväenluokan yhteinen luokkataistelu on saatava mahdollisimman lähelleksi tämän yhteisen luokkataistelun kanssa järjestöllisessäkin suhteessa ottamalla luonnollisestikin huomioon ne erikoiset olosuhteet joissa nainen kapitalistisen järjestelmän vallitessa joutuu olemaan.

Tämä järjestömuodon uudistamiskysymys lienee mieltäkiinnittävä. Mitä edustajakokouksessa tulee esille. Sillä julkaistujen alustusten mukaan tulee tämä uusiminen asiallisesti merkittävään sos-dem. Naisliiton lakkauttamista. Me puoleamme toivomme, että sos-dem. Naisliiton X:s edustajakokous osaisi ratkaista ne monet suurmerkitykselliset kysymykset, jotka sen ratkaistavaksi on ehdotetut, mahdollisimman hyvin. Kommunistisen Internationalen ja Kommunistisen Nais-internationalen päätökset ovat hyvinä oppaina kysymysten oikealle ratkaisulle.

Lausumme raatajanaisten edustajat sydämellisesti tervetulleiksi X:en edustajakokouksensa. Olkoon työn osaltaan vaikuttamassa sen taistelun lopullisen ja pikaisen voittoon saamiseksi, jonka tuloksena tulee olemaan vapautta ja kärsivien onni.

Työläisnuorukaisten opetus Neuvosto-Venäjällä

Venäjän kouluopetus on järjestetty etki jokainen oppilas saa opetuksen teollisessa käytännöllisen työn, kokeilujen ja opiskelun kautta. Varsinaisen kouluaika on jaettu kolmeen jaksoon, joista kaksi jälkimmäistä käsittelevät opiskelun työpaikoissa ja tehtävissä. Niitä työläisnuorukaisia varten, jotka eivät ole saaneet aikaisemmin kouluopetusta, on järjestetty erikoisia lyhyempia kursseja ja työkouluja. Eräistä tällaisista kouluista antaa Moskovassa ilmestyvän "Punaisen Nuorison" palstoilla muun kirjeenvaihtaja seuraavan kuvauksen, joka lyhydestään huolimatta antaa käsityksen siitä, miten työläisnuorisoa Neuvosto-Venäjällä kasvatetaan ja opetetaan.

"Edessämme on suuri metallitehdäs, kertoo kirjoittaja. Astumme sisään ja kuljemme osastolta osastolle. Pikkupoikasia emme missään näe, ainoastaan siellä täällä 16—17 ikäisiä nuorukaisia työskentelemässä työpöydän ääressä erään vanhemman johdolla.

Osaston päässä on suuri valoisa huone, jossa työskentelee noin 26 poikasta suorittaan yksinkertaisia töitä. Oppaamme selittää tämän olevan valmistavan työpajan. Tässä opiskelevat pojat vuoden ajan. Tässä työhuoneessa on heidän tutustuttava ammattinsa alkeisiin ja suoritettava täsmällisesti tilaukset.

Utelimme tämän johdosta, onko poikasten suoritettava tehtaassa tilauksia?

Valmistava työpaja ei suorita mitäänlaisia tilauksia, mutta se suorittaa sille hyväksytyt ohjelmat, saamme vastaukseksi.

Tämä käytännöllinen opetus kestää neljä tuntia päivässä. Isolle taululle kirjotetaan sellyksellä piirustuksiin. Vuoden valmistavan opetuksen jälkeen nuorukaiset työskentelevät itse tehtaassa kaksi vuotta. Yksikään opetuspaika ei voi olla varustettu paremmin kuin tehdas. Täällä ei kuitenkaan ole tehtaalaista raatamismakoa, täällä, jossa kasvatetaan tulevia ammattitaitoisia työläisiä. Sen vuoksi siirretäänkin valmistavassa työpajassa opiskelleet nuorukaiset itse tehtaaseen opettelemaan tulevia ammattiansa varten mestareiden ja ohjaajain opastamina. Sen jälkeen vielä yksi vuosi havaintotyöpajassa, jonka jälkeen meillä on 18-vuotinen täysinoppinut ammattilainen.

Mutta yksinään tämä opetus ei riitä ammattitaitoiseksi tullakseen. Näiden neljän vuoden kuluessa käydään myöskin teoreettinen puoli läpi.

Tehtaasta siirrymme kouluun. Täällä ottavat itse oppilaat mieldä vastaan antaen meille sellyksiä. Parhallaan on matematiikan tunti. Siinä ei ole mitään käsittelemätöntä, kaikki esimerkit olivat otetut todellisesta elämästä, tehtaasta. Tehtiin laskelmia siitä, kuinka paljon mikin olisi tehtaan omistajalle maksanut (jos se olisi ollut yksityinen) ja kuinka suuren arvon hän on tuottanut t. s. mikä verran hän on käyttänyt raaka-ainetta, minkä verran maksanut työ- ja mihin hintaan hän työtään arvioi. Täten he laskevat yliarvon.

Vanhemmilla osastoilla kiinnitetään enemmän huomiota erikoisaineisiin, metallin teknologiaan, piirustamiseen jne. Teorian opetusta on kolme tuntia päivässä.

Illalla on klubin kokous, jossa käsitellään tehdaskomitean vaaleja. On saatava omat ehdokkaat "läpi". Vaalit menevät "rauhallisesti". Kaikki tietävät etukäteen, ettei heidän etujensa parempaa edustajaa ole kuin se ja se henkilö.

Klubihuoneisto on laaja, Suuressa huoneessa, jossa juuri pidettiin kokous, harjoittelevat laulua noin 10—15 nuorukaista, se on laulukooro. Vieraillessa huoneessa askelelevat luonnosta ystävät tukkimalla perhosia, hyönteisiä, kukkia y. m. joita ovat koonneet sunnuntailla retkillään. Siitä seuraavassa huoneessa kirjallisuuresngas tutki kirjallisuutta. Rakennuksen toisessa päässä on kirjasto ja lukusali, ylhäällä poliittinen klubbi, jossa parhallaan oli esitelmä. Klubissa vallitsee täysi vapaus. Jos yhteen renkaaseen väsy, voi siirtyä toiseen.

Vähitellen alkaa väsymys voittaa, yksi ja toinen vetäytyy huoneisiinsa. Ainoastaan yhdessä salissa on paljon väkeä. Se on leikkisä, jossa huvitellaan, tanssitaan ja lauletaan. Naapurit tehtaasta ovat toverit tulleet vierailulle, ilta kuluu raittoisasti ruutteleissa ja huvitteleissa. Parhallaan on pidetty nuorisoliiton piirikokous, josta odotellaan edustajia jännityksellä. Kello 11 tyhjenee sali, jonka jälkeen päävystäjä tarkastaa huoneet, sammuttelee valot ja sulkee ovet.

Työläisnuorisoinen, neuvostotasavallan tuleva ammattityöläinen on lopettanut työpäivänsä.

Lasten ja nuorison kasvatus

Canadassakin aletaan antamaan enemmän huomiota lasten ja nuorison kasvatukselle. Keski-Ontarion edustajakokoukselle on asiasta tehty Sudburussa, Ont., seuraava alustus:

Lasten ja varhaisen nuorison kasvatus.

Koska lasten ja varhaisen nuorison kasvatus on yksi työväenliikkeen tärkeimpiä tehtäviä proletariaanisen liikkeen pysyväiselle menestykselle, kasvamiselle ja voimistumiselle ja kapitalistiluokan voimien jatkuvalle heikentämiselle esitämme tammikuun 1922, pidettävälle Keski-Ontarion S. S. Osastojen edustajakokoukselle, että aluekomitea velvoitetaan jatkamaan samaa työtä, mitä jo edellisellä toimintakaudella on tehty, nimittäin avustamaan osastojen lasten sunnun-